

نشرکتاب

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

- Ibn Batuta** سرشناسه : ابن بطوطه، ابو عبدالله محمد بن عبدالله، ۷۰۳-۷۷۹ ق.
- عنوان قراردادی : *تُحفة النُّظَّار في غرائب الأمصار وعجائب الأسفار*. فارسی
- عنوان و نام پدیدآور : *سفرنامه ابن بطوطه: تُحفة النُّظَّار في غرائب الأمصار وعجائب الأسفار = تحفة نظرکنندگان در غرایب شهرها و شگفتی‌های سفرها / ابو عبدالله طنجه‌ای؛ ترجمه محمدعلی موحد.*
- مشخصات نشر : تهران: نشرکارنامه، ۱۳۹۵.
- مشخصات ظاهری : ۲ جلد: (۱۱۰۱ ص)؛ مصور (رنگی).
- فروست : کارنامه سفر؛ ۱
- شابک : (ج. ۱) ISBN 978-964-431-088-1 (دوره) ISBN 978-964-431-090-4
- یادداشت : کتاب حاضر در سال‌های مختلف توسط ناشران متفاوت منتشر شده است.
- موضوع : کشورهای اسلامی — سیر و سیاحت — متون قدیمی تا قرن ۱۴.
- موضوع : Islamic Empire — Description and travel — Early works to 20th century
- موضوع : ایران — سیر و سیاحت — قرن ۸ ق.
- موضوع : Iran — Description and travel — 14th century
- موضوع : ایران — سیر و سیاحت — متون قدیمی تا قرن ۱۴.
- موضوع : Iran — Description and travel — Early works to 20th century
- موضوع : آسیا — سیر و سیاحت — متون قدیمی تا قرن ۱۴.
- موضوع : Asia — Description and travel — Early works to 20th century
- شناسه افزوده : موحد، محمد علی، ۱۳۰۳- ، مترجم.
- رده‌بندی کنگره : DS ۳۵/۵۷ الف ۲ ت ۳۰۴۱ ۱۳۹۶
- رده‌بندی دیویی : ۹۱۰/۴
- شماره کتاب‌شناسی ملی : ۳۸۱۵۷۸۲

کارنامهٔ سفر

به یاد محمد زهرایی

• ۱۳۹۲-۱۳۲۸ •

بنیان‌گذار نشر کارنامه

سردیس برنزی ابن بطوطه

جایزهٔ مراسم بزرگداشت ابن بطوطه به دکتر محمدعلی موحد
در همایش بین‌المللی «ادبیات سفرنامه‌نویسی مسلمانان و اعراب»
(مرکز عربی آثار جغرافیایی و جهانگردی، دوحهٔ قطر، آذر ۱۳۸۹)

عکس: ماهور زهرایی

سِفَرِنامهٔ ابن بطوطه

ابو عبدالله محمد بن عبدالله طنجہ ای

تحفة النظّار فی غرائب الأمصار و عجائب الأسفار
تحفه نظرکنندگان در غرایب شهرها و شگفتی های سفرها

ترجمه
محمد علی موحد

تهران، ۱۴۰۴

تحفة نظرکنندگان
در غرایب شهرها
شگفتی‌های سفرها ابو عبدالله محمد بن عبدالله طنجه‌ای
ترجمه محمد علی موحد
جلد اول

ویرایش و تولید کارگاه نشرکارنامه
واحد ویرایش مهرداد خاکزاد، ستوده درخشانی، مجید رنجبر و سمیه مثر
حروف چینی و صفحه‌آرایی زهره جعفرپور، شهلا شمس و عادل قشقایی

واحد گرافیک ۱۲ استودیو دوازده و دوازده

فریبا رهدار
آرایش سرفصل‌ها ساعد مشکی
طرح روی جلد ایمان صفایی
ناظر چاپ محسن حقیقی
لینوگرافی فرایند گویا
چاپ چکاد چاپ
صحافی علی

چاپ اول، ۱۳۹۵
چاپ ششم، ۱۴۰۴ ۱۱۰۰ نسخه

همه حقوق چاپ و نشر این اثر انحصاراً برای نشرکارنامه محفوظ است.
هرگونه استفاده از کتاب‌آرایی و عناصر آرایشی این کتاب اکیداً ممنوع است، همچنین هر نوع استفاده تجاری از این اثر یا تکثیر آن
به هر صورت (چاپ، فتوکپی، کتاب صوتی و الکترونیک و نشر در فضای مجازی)، کلاً و جزئاً، ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

مراکز پخش و فروش:

پخش کارنامه، خیابان شهید باهنر (نیاوران)، شماره ۱۳۵، تلفن: ۰۲۶۱۱۷۹۸۵، ۰۲۶۱۱۷۹۸۶ و ۰۲۶۱۱۷۹۸۷

فروشگاه بزرگ شهرکتاب نیاوران با همکاری نشرکارنامه، خیابان شهید باهنر (نیاوران)، شماره ۱۳۷

تلفن: ۰۲۲۲۸۵۹۶۹ • فکس: ۰۲۲۸۰۸۱۹۲

نشرکارنامه: خیابان کریم‌خان زند، تقاطع میرزای شیرازی، شماره ۱۱۱، واحد یک، تهران: ۰۲۵۹۷۹۸۵۷۳۱، تلفن: ۰۸۸۹۰۴۰۸۳
www.karnamehpublish.com

فهرست جلد اول

۲۷	دیباچه‌ای بر ویراست تازه
۳۳	دیباچه بر چاپ پنجم
۴۹	مقدمه مترجم بر چاپ اول
۶۷	مقدمه ابن جُزّی بر سفرنامه
۷۳	آغاز سفرنامه ابن بطوطه
۷۵	۱. طنجه، تونس، اسکندریه، قاهره
۷۵	آغاز سفر از طنجه
۷۵	تِلْمُسان
۷۶	بیماری ابن بطوطه
۷۷	اشک غربت
۷۷	سلطان و علمای تونس
۷۸	قافله حج
۷۸	ازدواج، طلاق و ازدواج دیگر
۷۹	اسکندریه
۷۹	دروازه‌های اسکندریه
۷۹	منار اسکندریه
۸۰	امیر اسکندریه و سلطان ریشوی افریقا
۸۰	قاضی اسکندریه و عمامه گنده او
۸۱	خوابی که خلیفه دید

سفرنامهٔ ابن بطوطه

۸۲	پیش‌بینی شیخ دربارهٔ ابن بطوطه
۸۲	چگونگی مرگ شاذلی
۸۳	دعای مخصوص سفر دریا
۸۴	بلوای اسکندریه
۸۵	شیخی که از کیسهٔ غیب می‌بخشید
۸۶	هزینهٔ دسترسی به شغل قضا
۸۶	یَلْ مَلِكْ یا الْمَلِكْ؟
۸۷	خوابی که آن شب دیدم
۸۷	سعدی امیر نحراریه
۸۸	مراسم رؤیت هلال رمضان
۹۰	چه شد که پیشوای قلندریان ریش خود را تراشید
۹۱	داستان شیخ وقاضی
۹۲	قاهره
۹۳	مسجد عَمْرُو عاص
۹۳	مدرسه‌ها و بیمارستان‌ها
۹۳	خانقاه‌ها
۹۴	گورستان مصر
۹۵	نیل
۹۷	اهرام مصر
۹۸	پادشاه مصر
۹۸	امرای مصر
۹۹	قضاوت در مصر
۱۰۰	علما و اعیان مصر
۱۰۱	مراسم گرداندن «مَحْمِل»
۱۰۱	حرکت از مصر
۱۰۲	داستان خَصِیب
۱۰۳	التزام از گرمابه‌داران
۱۰۴	داستان منبر مسجد جامع مَنَقْلُوط
۱۰۵	پیشگویی ابن سید
۱۰۷	طایفه بُجَاهان
۱۱۱	۲. بیت المقدس، بیروت، طرابلس، حلب
۱۱۲	عَزَّه
۱۱۲	الخلیل
۱۱۴	بیت المقدس

فهرست جلد اول

۱۱۵	مسجد الاقصی
۱۱۵	قبة الصخرة
۱۱۶	از مشاهد متبرکة بیت المقدس
۱۱۶	فضای بیت المقدس
۱۱۶	عسقلان
۱۱۷	رمله
۱۱۷	نابلس
۱۱۷	از عجلون تا عکا
۱۱۸	صور
۱۱۹	صیدا و طبریه
۱۱۹	بیروت
۱۱۹	باغبانی شیخ و کرامت او
۱۲۱	طرابلس
۱۲۲	حمص و حماة
۱۲۳	موطن ابوالعلاء
۱۲۳	دشمن صحابه پیغمبر ص
۱۲۳	حلب
۱۲۴	قلعه حلب
۱۲۴	وجه تسمیه حلب
۱۲۵	قضات حلب
۱۲۷	تیزین و قنسرین
۱۲۸	انطاکیه
۱۲۸	توطئه ارمنیان
۱۲۹	قلاع فدا بیان
۱۳۰	قراستقور و ملک ناصر
۱۳۲	آدهم و چگونگی ازدواج او
۱۳۳	امامی که با شمشیر چوبی خروج کرد
۱۳۴	لاذقیه
۱۳۴	اختلافات شخصی در لباس دین
۱۳۵	دیر نصاری
۱۳۶	حکایت مرد پارسا
۱۳۶	بعلبک
۱۳۹	۳. دمشق
۱۴۰	جامع دمشق و تاریخچه بنای آن

سفرنامهٔ ابن بطوطه

۱۴۰	بنای مسجد
۱۴۳	فضیلت مسجد دمشق
۱۴۳	درهای مسجد
۱۴۵	امامان مسجد دمشق
۱۴۶	مدرسین مسجد دمشق
۱۴۷	قضات دمشق
۱۴۷	داستان ابن تیمیه و تکفیر او
۱۴۸	مدارس دمشق
۱۴۹	داستان عزل قاضی
۱۴۹	دروازه‌های دمشق
۱۵۰	بعضی از مشاهد و مزارات دمشق
۱۵۰	شیخی که به صورت بازی سپید نمودار شد
۱۵۰	قبورالشهدا
۱۵۱	مسجد الأقدام
۱۵۲	داستانی از طاعون بزرگ در دمشق
۱۵۲	محلات اطراف دمشق
۱۵۳	قاسیون و مزارات متبرکهٔ آن
۱۵۴	زُبُوَه و آبادی‌های مجاور آن
۱۵۵	کارگاه آذربت‌تراش
۱۵۵	موقوفات دمشق و برخی از رسم‌های نیک دمشقیان
۱۵۵	حکایت
۱۵۶	افطار رمضان
۱۵۷	مراسم روز عَرَفه
۱۵۸	مراسم تشییع جنازه در دمشق و هندوستان
۱۵۹	سماع حدیث در دمشق و اجازاتی که ابن بطوطه از علمای دمشق گرفت
۱۶۱	از دمشق تا مدینه
۱۶۲	تبوک
۱۶۳	صحرای شام
۱۶۳	دیار ثمود
۱۶۷	۴. مدینهٔ طیبه
۱۶۷	مسجد و روضهٔ پیغمبر
۱۶۸	تاریخچهٔ بنای مسجد پیغمبر
۱۶۹	درافتادن عباس با عُمَر و داوری اُبَی
۱۷۰	اضافات دورهٔ عثمان و بنی‌امیه

فهرست جلد اول

۱۷۱		اضافات دوران عباسیان
۱۷۲		منبر پیغمبر و به فغان آمدن استن حنّانه
۱۷۳		خطیب و امام مسجد پیغمبر
۱۷۳		خوابی که به حقیقت انجامید
۱۷۳		خُدّام و مؤذنین مسجد
۱۷۴		جهاد با نفس
۱۷۴		مجاوران مدینه
۱۷۵		داستان گم شدن شیخ ابومهدی
۱۷۶		عقیده فقیه درباره اولاد امام حسین
۱۷۶		امیر مدینه
۱۷۶		بَقِيع
۱۷۷		قُبَا
۱۷۷		حَجْر الزَّيْت، جبل الشَّيْطَان، حِصْنُ الْعُرَاب
۱۷۸		أَحَد
۱۷۸		خوابی که نتیجه خوبی داشت اما ...
۱۷۹		غصّه مرگ شدن علی بن حُجْر
۱۷۹		به سوی مکه
۱۸۰		بَدْر
۱۸۰		منازل راه از بَدْر تا مکه
۱۸۱		رسیدن به مکه
۱۸۳		۵. مکه
۱۸۳		دروازه های مکه
۱۸۴		مسجد الحرام
۱۸۴		کعبه
۱۸۵		مراسم افتتاح کعبه
۱۸۶		اندرون کعبه
۱۸۶		ناودان کعبه
۱۸۶		حَجْر الاسود
۱۸۷		مقام
۱۸۸		حِجْر و مَطَاف
۱۸۸		چاه زمزم
۱۸۹		درهای مسجد الحرام
۱۹۱		قبة الوحی و زادگاه فاطمه
۱۹۱		صفا و مَرَوَه

سفرنامهٔ ابن بطوطه

۱۹۲	بازار صفا
۱۹۲	قبرستان مکه
۱۹۳	مَشَاهِدِ مَتَبَرَكَةُ مَكَّة
۱۹۴	کوه‌های پیرامون مکه
۱۹۵	جِراء و آغاز وحی
۱۹۵	غارِی که پیغمبر در آن پنهان شد
۱۹۶	داستان گم شدن رفقای ابن بطوطه در مکه
۱۹۷	امیران مکه
۱۹۷	زندگی در مکه
۱۹۸	قاضی مکه
۱۹۹	خطیب مکه
۱۹۹	امام موسم
۱۹۹	خواب ابن بطوطه
۲۰۰	کشته شدن محتسب مکه
۲۰۱	مجاوران مکه
۲۰۳	داستان شیخ سعید
۲۰۷	داستان حسن دیوانه
۲۰۸	مراسم نماز در مکه
۲۰۹	مراسم خطبه و نماز جمعه
۲۱۰	مراسم رؤیت هلال
۲۱۰	مراسم ماه رجب
۲۱۱	عمرهٔ رجب
۲۱۲	قبایل پیرامون مکه
۲۱۳	مراسم نیمهٔ شعبان
۲۱۳	مراسم ماه رمضان
۲۱۵	مراسم ماه شوال
۲۱۶	احرام کعبه
۲۱۶	شعائر حج
۲۱۷	اعمال حج
۲۱۸	پوشش کعبه
۲۱۹	به سوی عراق و ایران
۲۱۹	تدارکات کاروان
۲۱۹	از مکه تا نجد
۲۲۰	منازل راه از نجد تا عراق
۲۲۱	در راه خروج از بادیه

سفرنامهٔ ابن بطوطه

۲۴۹	به سوی شیراز.....
۲۴۹	شیراز.....
۲۵۱	شیخ مجدالدین شیرازی.....
۲۵۲	سلطان خدابنده و علامه حلی.....
۲۵۳	کوشش برای رسمیت دادن به مذهب تشیع در ایران.....
۲۵۴	آخرین ملاقات ابن بطوطه با قاضی مجدالدین شیرازی.....
۲۵۵	شاه شیخ ابواسحاق.....
۲۵۵	تظاهرات مردم شیراز به هواداری از شاه شیخ ابواسحاق.....
۲۵۷	نظیره‌سازی به طاق کسری.....
۲۵۸	عطایای شاه ابواسحاق.....
۲۵۸	سلطان هند و فقیه خراسانی.....
۲۵۹	داستان شرف‌الملک خراسانی.....
۲۵۹	حکایت درویش عبدالعزیز اردبیلی.....
۲۶۰	نصیب شیخ اسفراینی از عطایای سلطان هند.....
۲۶۰	مشاهد و مزارات شیراز.....
۲۶۱	بقعهٔ شیخ.....
۲۶۱	داستان شیخ با پیلان.....
۲۶۲	مقبرهٔ روزبهان و درس ابن بطوطه.....
۲۶۳	مقبرهٔ شیخ زرکوب.....
۲۶۳	جوانی که ملازم مقبرهٔ خود بود.....
۲۶۴	قبر سعدی.....
۲۶۴	مقبرهٔ شمس‌الدین سمنانی.....
۲۶۴	بهلول شولی.....
۲۶۵	کازرون.....
۲۶۷	۸. کوفه، کربلا، بغداد، تبریز.....
۲۶۷	بازگشت ابن بطوطه به عراق.....
۲۶۸	کوفه.....
۲۶۹	ندیهٔ شیعیان حله برای ظهور امام زمان.....
۲۷۰	کربلا.....
۲۷۰	بغداد.....
۲۷۱	مساجد بغداد و گرمابه‌های آن.....
۲۷۲	قسمت غربی بغداد.....
۲۷۲	قسمت شرقی بغداد.....
۲۷۳	قبور علما و صلحا و خلفا در بغداد.....

فهرست جلد اول

۲۷۴	سلطان ابوسعید بهادرخان
۲۷۵	برافتادن دستگاه امیرچوپان و پایان کار او
۲۷۶	سرانجام پسران امیرچوپان
۲۷۷	ابوسعید بهادرخان و دختر امیرچوپان
۲۷۷	ماجرای مرگ ابوسعید
۲۷۸	وضع ایران و عراق پس از مرگ سلطان ابوسعید
۲۷۸	وصف اردوی سلطان ابوسعید
۲۸۰	تبریز و بازار آن
۲۸۰	مسجد جامع تبریز
۲۸۱	بازگشت ابن بطوطه به بغداد
۲۸۳	۹. موصل، ماردین، مکه، یمن
۲۸۳	سامرا و تکریت تا موصل
۲۸۴	معادن نفت
۲۸۴	موصل
۲۸۵	خرابه‌های شهر قدیم نینوا
۲۸۵	مردم موصل و امیران شهر
۲۸۶	نصبین
۲۸۷	سینجار و پیرکوه‌نشین آن
۲۸۷	ماردین و پادشاه آن
۲۸۸	قاضی ناشناس
۲۸۸	بازگشت به بغداد
۲۸۹	سفر حج
۲۹۰	آشوب در مکه
۲۹۱	مسافرت ابن بطوطه به قصد یمن
۲۹۱	کور روشن‌دل
۲۹۲	مسافرت در دریای سرخ
۲۹۳	جزیره سواکن و سلطان آن
۲۹۴	ابن بطوطه در یمن
۲۹۵	سلطان حلی
۲۹۵	زبید
۲۹۶	کرامت شیخ احمد عَجَل
۲۹۷	دیدار با شیخ ابوالحسن زیلعی
۲۹۷	پادشاه یمن و دربار او
۲۹۸	مراسم پذیرایی پادشاه یمن

صنعا	۲۹۹
۱۰. عَدَن، مَقْدَشُو، مُنْبَسَا، ظَفَار	۳۰۱
عَدَن	۳۰۱
مسابقهٔ پولداری	۳۰۱
مردم عَدَن	۳۰۲
زَيْلَع	۳۰۲
مَقْدَشُو	۳۰۲
سلطان مَقْدَشُو	۳۰۳
دیدار با سلطان مَقْدَشُو	۳۰۵
جزیرهٔ مُنْبَسَا	۳۰۶
کُلُوا	۳۰۷
سلطان کُلُوا	۳۰۷
فقیرنوازی پادشاه کُلُوا	۳۰۸
ظَفَار	۳۰۸
رسوم و عادات مردم ظَفَار	۳۰۹
بست نشینی و تبرک به خوردن آیدست مهمان	۳۱۰
منازل قوم عاد	۳۱۱
تَنْبُول	۳۱۱
نارگیل	۳۱۲
خواص نارگیل	۳۱۳
شیرهٔ نارگیل	۳۱۳
شیر نارگیل	۳۱۳
روغن نارگیل	۳۱۴
سلطان ظَفَار	۳۱۴
بندر حاسیک	۳۱۵
ملاقات با یکی از ابدال	۳۱۵
جزیرهٔ الطَّيْر	۳۱۶
جزیرهٔ مَصیره	۳۱۷
قُلْهَات	۳۱۹
۱۱. عُمان، هرمز، بحرین، مکه	۳۲۱
عُمان و معتقدات مردم آن	۳۲۱
سلطان عُمان	۳۲۲
دختر زیبا و طغیان شیطان	۳۲۲

فهرست جلد اول

هرمز	۳۲۲
درویش جزیرهٔ هرمز	۳۲۳
پادشاه هرمز و ملاقات ابن بطوطه با او	۳۲۴
اختلاف پادشاه هرمز با برادرزادگان خود	۳۲۵
یک راهزن جوانمرد	۳۲۵
لارستان	۳۲۶
خُنْجِ پال	۳۲۶
جزیرهٔ کیش	۳۲۷
صید مروارید	۳۲۸
بحرین	۳۲۸
قَطِیف	۳۲۹
حَسَا	۳۲۹
یَمامه	۳۲۹
باز هم حج	۳۲۹
توطئه برضد سلطان مصر	۳۳۰
۱۲. عَلاَیا، قونیه، قیصریه، ارزروم	۳۳۱
بازگشت از مکه و نقش تقدیر در تغییر مسیر ابن بطوطه	۳۳۱
مسافرت ابن بطوطه به آسیای صغیر	۳۳۲
تصویری از مردم بلاد روم	۳۳۳
عَلاَیا	۳۳۳
سلطان عَلاَیا	۳۳۴
اَنطالیه	۳۳۴
برادران جوانمرد یا گروه فتنوت	۳۳۵
پادشاه اَنطالیه	۳۳۶
بُردور	۳۳۶
سَپَر تا	۳۳۷
اَکَردور	۳۳۷
پادشاه اَکَردور	۳۳۷
کُل حصار	۳۳۸
لَاذِق و فواحش آن	۳۳۸
پادشاه لَاذِق	۳۴۰
طَواس	۳۴۰
میلّاس	۳۴۱
پادشاه میلّاس	۳۴۱

سفرنامهٔ ابن بطوطه

۳۴۱	قونیه
۳۴۲	تربت مولانای روم
۳۴۳	لارنده
۳۴۳	آق سرا
۳۴۴	نکده
۳۴۴	قیساریه
۳۴۴	سیواس
۳۴۶	اماصیه
۳۴۶	گُمُش خانه
۳۴۶	اُوزنجان
۳۴۶	ارزروم
۳۴۹	۱۳. بُرْگی، از میر، بروسه، سینوب
۳۴۹	بُرْگی
۳۵۰	ملاقات با سلطان پُرْگی
۳۵۰	خرگاه
۳۵۱	پذیرایی سلطان از ابن بطوطه
۳۵۲	طیب یهودی و حملهٔ ابن بطوطه به او
۳۵۳	سنگ‌های آسمانی
۳۵۳	تیره
۳۵۳	آباشلوق
۳۵۴	یزمیر
۳۵۵	مَغْنِیْسِیَه
۳۵۵	فرار غلام ابن بطوطه
۳۵۶	بُرْغَمَه
۳۵۶	بلی کسری
۳۵۷	بُرسَه
۳۵۷	جذبه‌ای که به مرگ انجامید
۳۵۸	ملاقات با اُرخان‌بک
۳۵۸	یزنیک
۳۶۱	یَنجَا
۳۶۲	کُیْنوک
۳۶۳	مُطْرُنی
۳۶۳	سمن عربی و سمن ترکی
۳۶۴	دنات‌های حاجی ترک

فهرست جلد اول

۳۶۴	 بولی
۳۶۵	 پادشاه گردئ بولی
۳۶۵	 بُرلو
۳۶۶	 قسطنطنیه
۳۶۷	 پادشاه قسطنطنیه
۳۶۷	 مراسم روز آدینه
۳۶۸	 خانقاه امیر فخرالدین
۳۶۹	 صنوب
۳۶۹	 مسجد جامع و گنبد غازی چلبی
۳۷۰	 تهمت تشیع بر ابن بطوطه
۳۷۰	 مراسم تشییع جنازه در صنوب
۳۷۱	 طوفان در دریای سیاه
۳۷۱	 تصویر علی در کلیسا
۳۷۱	 دشت قیچاق
۳۷۲	 بانگ ناقوس و وحشت ابن بطوطه
۳۷۳	 ۱۴. قِرم، مِجار، بُلغار، قسطنطنیه
۳۷۳	 قِرم
۳۷۴	 وسیلهٔ مسافرت
۳۷۵	 زندگی ترک‌ها
۳۷۶	 ابن بطوطه و نبیذ
۳۷۶	 اِزاق
۳۷۷	 مراسم پذیرایی امیر اِزاق
۳۷۷	 قرائت قرآن و آوازخوانی
۳۷۸	 تجارت اسب
۳۷۹	 ماجر (مجار)
۳۷۹	 نماز و موعظه در مسجد مِجار
۳۷۹	 جهود اندلسی
۳۸۰	 مقام زن در میان ترکان
۳۸۱	 سلطان محمد اوزبک
۳۸۲	 مراسم دربار سلطان محمد اوزبک‌خان
۳۸۳	 زنان سلطان اوزبک
۳۸۴	 خاتون بزرگ
۳۸۵	 خاتون دوم
۳۸۶	 خاتون سوم

سفرنامهٔ ابن بطوطه

۳۸۶		خاتون چهارم
۳۸۶		دختر سلطان ایت کُجُک
۳۸۷		پسران سلطان
۳۸۷		مسافرت ابن بطوطه به شهر بلغار
۳۸۸		سرزمین ظلمات
۳۸۸		تجارت مردم ظلمات
۳۸۹		محصولات سرزمین ظلمات
۳۸۹		مراسم عید در میان ترکان
۳۹۲		حاجی تَرخان
۳۹۳		مسافرت به قسطنطنیه
۳۹۴		بابا سلطوق
۳۹۵		استقبال بیزانسی‌ها از دختر امپراتور خود
۳۹۷		مراسم استقبال در پایتخت
۳۹۸		امپراتور قسطنطنیه
۴۰۰		قسطنطنیه
۴۰۱		کلیسای بزرگ قسطنطنیه
۴۰۲		مانستارها
۴۰۳		امپراتور راهب
۴۰۴		قاضی بیزانس
۴۰۵		بازگشت از قسطنطنیه
۴۰۷		۱۵. سَرا، خوارزم، بخارا، سمرقند
۴۰۷		سرماي روسيه
۴۰۷		سَرا
۴۰۹		پيشگويي شيخ
۴۰۹		سراجوق
۴۱۰		خوارزم
۴۱۲		امير خوارزم
۴۱۳		قضاوت در خوارزم
۴۱۳		زغال سنگ
۴۱۳		حكايتي از كرامات قاضي خوارزم
۴۱۴		پول‌هایی که در خوارزم به ابن بطوطه رسید
۴۱۴		اين زن ناشناس کی بود
۴۱۴		خریژهٔ خوارزم
۴۱۵		خودکشی رادمرد بازرگان

فهرست جلد اول

از خوارزم تا بخارا.....	۴۱۶
کات.....	۴۱۶
بخارا.....	۴۱۷
آغاز کار تاتار و داستان جنگ اُثرار.....	۴۱۷
کشت و کشتار و ویرانی‌ها.....	۴۱۸
خانقاه سیف باخَرزی.....	۴۱۹
نَحْشَب.....	۴۱۹
پادشاه ماوراءالنهر.....	۴۲۰
شوخی یک واعظ با خان مغول.....	۴۲۱
دادگری کَبک خان.....	۴۲۱
ملاقات ابن بطوطه با سلطان ماوراءالنهر.....	۴۲۱
چون به ولایت خود رفتی این قصه را بگوی.....	۴۲۲
مقابلهٔ علما با سلاطین.....	۴۲۳
چگونه تاتارها بر سلطان تَرْمَشیرین شوریدند.....	۴۲۳
ظهور مجدد تَرْمَشیرین.....	۴۲۵
بقیهٔ داستان بوزون.....	۴۲۶
عاقبت کار خلیل.....	۴۲۷
به سوی سمرقند.....	۴۲۸
فوت قاضی و خبرنگاران پادشاه هند.....	۴۲۹
از سمرقند تا تَرْمِد.....	۴۲۹

۱۶. بلخ، هرات، نیشابور، کابل.....	۴۳۳
شهر بلخ و خرابی‌های مغول.....	۴۳۳
تاریخچهٔ مسجد بلخ.....	۴۳۳
مزارات بلخ.....	۴۳۴
شهر هرات.....	۴۳۵
سلطان هرات.....	۴۳۵
ماجرای سربداران.....	۴۳۵
فعالیت‌های گروه امر به معروف.....	۴۳۷
قتل مولانا نظام‌الدین و پایان فعالیت‌های جمعیت.....	۴۳۸
شهر جام.....	۴۳۹
ماجرای توبهٔ شیخ جام.....	۴۴۰
طوس.....	۴۴۰
مشهد.....	۴۴۰
سرخس و تربت حیدریه.....	۴۴۱

سفرنامهٔ ابن بطوطه

۴۴۱	نیشابور
۴۴۲	کرامت شیخ نیشابوری
۴۴۲	بسطام
۴۴۳	عبور از هندوکش
۴۴۴	شیخ سیصدساله
۴۴۴	پروان
۴۴۴	چرخ
۴۴۴	غزنین
۴۴۵	کابل
۴۴۷	یادداشت‌های مترجم بر جلد اول